

AANVULLINGEN BETREFFENDE DE MOLLUSKEN VAN DE BROEKERMEER

H.K. Mienis

Additions to the mollusc fauna of the Broekermeer, the Netherlands

In the autumn of 2003, while passing the northern part of the Broekermeer, a small polder between Amsterdam-Noord and Broek in Waterland, the author had the opportunity to inspect some fresh mud dredged from the deeper part of the canal, which runs around this polder. Four species of large bivalves were encountered: *Anodonta cygnea*, *Anodonta anatina*, *Unio pictorum* and *Unio tumidus depressus*. The last three species are new for this area and brings the total number of molluscs, which can be encountered during a walk around this polder to 52.

Twee jaar geleden is er van mijn hand een verslag gepubliceerd betreffende de land- en zoetwaterslakken, die ik in de herfst van 1999 had aangetroffen tijdens een wandeling rondom de Broekermeer, een relatief kleine polder tussen Amsterdam-Noord en Broek in Waterland (Mienis, 2002). In totaal konden 49 soorten geregistreerd worden. Een indrukwekkend aantal, maar toch ontbraken op de lijst nog enige soorten, die daar beslist verwacht konden worden, omdat ze elders in de omgeving wel waren gevonden.

Op 22 september 2003 passeerde ik toevallig het meest noordelijke deel van de Broekermeer. Bij de brug over de Broekermeerringsloot ter hoogte van de Galgouw werd ik een paar minuten opgehouden door een bijna eindeloze stroom zware vrachtwagens, die druk bezig waren met het afvoeren van vervuilde grond uit de beruchte vuilstort in de Volgermeer. Tot mijn verrassing was dit veel bredere deel van de ringsloot onlangs door middel van een dragline uitgediept. Alle bagger lag in een dikke laag verspreid over de dijk aan de Broekermeerzijde van de ringsloot. Een betere gelegenheid kon ik mij niet wensen om een blik te werpen op materiaal uit het diepere gedeelte van de ringsloot.

Geheel volgens de verwachting bestond het meeste schelpmateriaal uit tweekleppigen. De boventoon voerde de brede zwanemossel *Anodonta cygnea* (Linnaeus, 1758), die vertegenwoordigd was door heel grote exemplaren (15 cm en meer). Deze soort was reeds door mij op dezelfde plaats gevonden in 1999. Nieuw waren echter voor de Broekermeer: de schildersmossel *Unio pictorum* (Linnaeus, 1758) – vrij algemeen, de bolle

stroommossel *Unio tumidus depressus* (Donovan, 1802) – enkele exemplaren en de vijvermossel *Anodonta anatina* (Linnaeus, 1758) – eveneens enkele exemplaren.

Een groot deel van de mossels was levend opgebaggerd gezien de vele exemplaren met ingedroogde resten van de dieren. Ook waren heel veel zwanemossels stukgepikt door vogels, die op deze wijze aan een gemakkelijke prooi probeerden te komen.

Door de vondst van deze drie nieuwe soorten is het aantal mollusken dat men tijdens een wandeling rondom de Broekermeer kan waarnemen op 52 gebracht. Of hiermee het laatste woord gezegd is voor dit gebied, moet de toekomst uitwijzen.

Exemplaren van de beide *Unio*-soorten zijn in de verzameling van het Zoologisch Museum in Amsterdam gedeponneerd.

Literatuur

Mienis, H.K., 2002. Een rondje Broekermeer. *Spirula* 324: 3-4.

Adres van de auteur:

National Mollusc Collection
Berman Building
Department of Evolution, Systematics & Ecology
Hebrew University
91904 Jerusalem
Israel
E-mail: mienis@netzer.org.il